

A vörösfülű ékszerteknős



Az ékszerteknősök Észak- és Dél-Amerikából származó, vízben élő állatok, pontosabban nem is egy fajt takar ez a kifejezés, hanem több rokonfaj gyűjtőneve. Az állatkedvelők figyelmét mindenekelőtt apró termetükkel hívják fel magukra, ugyanis a kereskedelemben kapható példányok nagysága csak ritkán haladja meg egy tízforintos méretét. Megfelelő táplálás mellett ezek az apró állatkák szépen növekedésnek indulnak és akár a 20 cm nagyságot és a 25 éves életkort is eléri. Az állatkereskedésekben kapható teknősök többsége egyenesen Amerikából érkezik.

Az egészséges ékszerteknős egyenesen úszik (a féloldalas mozgás tüdőgyulladás jele lehet), páncélja kemény. A puha páncél valamilyen hiánybetegsége (D₃-vitamin hiány) vezethető vissza. Az ékszerteknősök elhelyezésére úgynevezett akvaterráriumot kell berendeznünk, ami azt jelenti, hogy a megfelelő méretű (pl.: 50x30 cm alapterületű, 30 cm magasságú) üvegterráriumot úgy kell berendezni számukra, hogy egyik felében mintegy 10-12 cm mélységű, úszkálásra alkalmas víz legyen, a másik felében pedig olyan kavics-, illetve sóderaljszót képezzünk ki, amelyre a teknősök ki tudnak mászni, tehát lejtőt alakítsunk ki a vízben.

A teknősök nagyon szeretnek sütkérezni és általában kedvelik a meleget, ezért a víznek el kell érnie a 25-26 °C-os hőmérsékletet. Ezt megfelelően fűtött lakásban könnyen megteremthetjük csekély belső fűtéssel, közismert akváriumi fűtőberendezésekkel. Ha az akvaterráriumot nem tudjuk úgy elhelyezni, hogy naponta több órás napfény is érhesse, tanácsos olyan világítást készíteni, mely bizonyos hőt is sugározva lehetőséget nyújt teknőseinknek a sütkérezésre. Nyáron, ha kellőképpen jó az idő, akkor megfelelő óvintézkedések mellett kitehetjük őket a szabad ég alá is napozni. Nem szabad azonban megfedkezni bizonyos veszélyforrásokról sem. Egyik veszély az, ha nem biztosítunk az akvaterrárium egyik sarkában árnyékos helyet, illetve ha túl kevés a víz, mert ez könnyen hőségutához vezethet. A másik veszélyforrás, ha nem gondolunk arra, hogy a kutya, a macska, esetleg egy szarka, vagy hasonló madár, ha szerét ejtheti, bizony eljátszik a kis állattal, kikapja őt az akvaterráriumából, és elviszi. Még ha nem is eszi meg, és csak otthagyja valahol, az esti lehülést, és a kiszáradást egyik csöppség sem tolerálja, és hamar elpusztul.

A vízbe nem szükséges vízinövényeket telepíteni, de a "szárazföldi" oldalra nyugodtan ültethetünk olyan növényeket, amelyek kedvelik a sok vizet (vízipálmákat, zöldikéket, filodendronokat, pletykákat stb.). A betelepítésnél gondoljunk arra is, hogy teknőseink viszonylag rövid idő alatt elszennyezik a vizüket, ezért gyakrabban kell azt cserélni. Ilyenkor nagyon ügyeljünk arra, hogy az új víz hőmérséklete megegyezzen az eredetivel! Tanácsos legalább 1 napig állni hagyott csapvizet használni, mert az erősen klórtartalmú víz

károsíthatja állataink szemét. Ha szűrőberendezést működtetünk, ezek a vízcserék lényegesen ritkábban szükségesek. Kaphatók úgynevezett antiklór oldatok, amelyek a megfelelő mennyiségű vízbe öntve hamar közömbösítik a víz klórtartalmát.

Az ékszerteknősök alapvetően ragadozó állatok, ezért táplálásukra elsősorban élő eleségek jöhetnek számításba. Ilyenek az apróbb halak is, ezért a teknősöket soha se tegyük hallal betelepített akváriumba, mert ez drága játéknak bizonyulhat. Szívesen fogyasztják az élő vízibolhát, a tubifexet, a nagyobb példányok az élő lisztkukacot, a lepkéket, és a legyeket. Alkalmilag jó étvággal bekebelezik az élő szúnyoglárvákat is. Élő eleség hiányában elfogadják a szárított vízibolhát, szárított kandicsrákot, hangyatojást is. Soha ne tartsuk őket csak szárazzelesen, mert mindamellet, hogy ezek az ennivalók nem tartalmaznak sok tápanyagot, könnyen kalciumhiányhoz, páncélpuhuláshoz, és az állat elhullásához vezethetnek. A kereskedésekben apróbb fagyasztott halakat is vásárolhatunk, melyekkel felengedés után megkínálhatjuk kedvenceinket. Vigyázzunk, nehogy túletessük! Míg az apróbb példányokat naponta kell etetni, addig a nagyobbakat elegendő kétnaponta is. A túletetés következtében felgyorsul a növekedésük, és egykettőre azt vesszük észre, hogy a szinte ékszerként csillogó aprócska teknős szépen fejlett zöld állattá növekedett, amelynek csupán a színe tér el a jól ismert hazai mocsári teknőstől.

Az eleséget mindig a vízbe adjuk. Mindig csak annyit, amennyit az állat 10-15 perc alatt elfogyaszt. Még jobb megoldás, ha etetés céljából a teknőst kiemeljük szokásos helyéről (pl.: egy lavórba) és csak az etetés befejeztével helyezzük őt vissza. Ezzel lényegesen csökkenteni lehet a terrárium vizének beszennyeződését. A lisztkukacot, lepkéket kis csipesz segítségével is etethetjük. Ezt a módszert állatkánk gyorsan megtanulja, és elfogadja. Ne feledkezzünk meg az ásványi anyagok, vitaminok pótlásáról sem! Ha nem áll módunkban rendszeresen apró halakat, csigákat beszerezni, szükséges heti egy-két alkalommal kevés sovány marhahúsdarabkában kalciumfoszfátot vagy szépiarezseléket adni, és ezt csipeszről kínálva a teknőccel lenyeletni. A vitaminok pótlása is hasonló módon történhet. Amennyiben – különösen fiatal korban - elegendő a bevitt kalcium mennyisége, úgy teknősünk páncélja erős, és kellőképpen kemény marad. Nagyon fontos megjegyezni, hogy a sokszor kényelemből, vagy kényszermegoldásból adott parizer nemcsak hogy nem megfelelő táplálék, hanem mivel sok tartósítószer is tartalmaz, etetésre semmiképpen nem alkalmas! Nem árt, ha egy-egy salátalevélkét is megkísérlünk elfogadtatni kedvencünkkel.

A teknősök tojással szaporodnak. A teknős nem utódgondozó, eredeti élőhelyén a tojások kiköltését a napra bízta. Mesterséges keltetés esetén gondoskodnunk kell a megfelelő páratartalomról és hőmérsékletről. Az ékszerteknős-tojások kiköltéséhez 95%-os páratartalom, illetve 27-29 °C-os hőmérséklet szükséges. A tojások forgatását kerülni kell. A kis teknősök 100-120 nap alatt bújnak ki a tojásból.

Az ékszerteknősök barátságos állatkák. Hamar megszokják környezetüket. Ha minden nap azonos időben és valamilyen jelzés kíséretében etetjük őket, a jelzés hatására szinte rohannak az etetés helyére és nyakukat nyújtogatva várják a számukra ínycsiklandó falatokat, ezáltal is örömet szerezve gazdájuknak!

Összeállította:

Dr. Sütő András
Kisállatgyógyász szakállatorvos